

Trelleborgs kommun

Granskning av årsredovisning 2023

Daniel Lantz
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Syfte och omfattning

Bakgrund

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) och FAR, branschorganisationen för revisorer och redovisningskonsulter har gemensamt tagit fram en ny standard för kommunal räkenskapsrevision. Denna är tillämplig från och med 1 januari 2023. Standarden består av ramverk och anvisningar för att tillämpa International Standards on Auditing (ISA) och International Standards on Review on Engagements (ISRE) och beskriver förutsättningar för den kommunala särarten och de regler som sakkunniga biträden, däribland kommunala yrkesrevisorer och auktoriserade/godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag har att följa. Det sakkunniga bitrådets arbete innebär även en förskjutning mot mer granskning av intern kontroll. De sakkunnigas rapportering och kommunikation till de förtroendevalda att förändras där en del av rapporten blir mer lik en revisionsberättelse enligt ISA.
- Standarden utgår från revisorernas uppdrag i kommunallagen att bedöma om räkenskaperna är rättvisande och omfattar:
  - Översiktlig granskning av delårsrapport i enlighet med anvisning för tillämpning av International Standard on Review Engagements 2410 (ISRE 2410).
  - Revision av årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter enligt anvisningar för tillämpning av ISA samt av driftredovisning och investeringsredovisning enligt särskild tillämpningsanvisning av ISA 501. (Revisionsbevis – särskilda överväganden för vissa poster).
  - Granskning av sammanställda räkenskaper (om sådana finns) enligt särskild instruktion.
  - Granskning av förvaltningsberättelsen enligt särskild instruktion avseende de enligt LKBR obligatoriska delarna.

Syfte och omfattning

- Det finns ytterligare områden som ingår i sakkunnigas granskning av delårsrapport och årsredovisning som inte är reglerade i denna standard. Det gäller:
  - om kommunen efterlever balanskravet
  - om resultaten i delårsrapport och årsredovisning rörande god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.
- På uppdrag av kommunrevisionen i Trelleborgs kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2023. Revisorerna har till uppgift att:
  - Pröva om räkenskaperna är rättvisande.
  - Bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.
  - Bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat.
- Vår granskning av årsredovisningen har omfattat sidorna 5-77. I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar.

Syfte

- Granskningens syfte har varit att bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Därutöver har granskningen syftat till att bedöma om rapporten ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023.

Genomförande

Granskningen har utförts enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. På följande sidor framgår en övergripande beskrivning av hur de olika granskningsmomenten har genomförts.

Resultaträkning

- Resultaträkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Vi har gått igenom väsentliga rutiner för redovisningen, stickprovsvis granskat verifikationer, stämt av skatteintäkter samt jämfört utfall mot föregående år och budget. Vi har vidare utfört analyser av data från ekonomisystemet och lönesystemet. I de fall väsentliga avvikelser mot budget och/eller föregående år har noterats har vi följt upp avvikelserna med kommunens redovisningsansvarige.

Analys av data från ekonomisystemet

- Vi har utfört korrelationsanalyser på väsentliga intäktsflöden för att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovsvis granskat avvikande transaktioner samt följt upp intäkter mot avtal/beslut eller liknande.
- Vidare har vi kartlagt väsentliga kostnadsflöden i syfte att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovsvis granskat avvikande transaktioner samt följt upp att kostnaden är rörelsegill, att underlaget är komplett och korrekt attesterat i enlighet med gällande attestordning samt stickprovsvis följt upp mot ramavtal/direktupphandling.

Analys av data från lönesystemet

- Vi har utfört en registeranalys avseende löner med hjälp av programmet ACL för perioden 2023-01-01–2023-11-30. ACL ger oss information om avvikande transaktioner, exempelvis dubbla poster. De avvikande transaktionerna har därefter stickprovsvis granskats mot underlag för att säkerställa att posterna blivit korrekt behandlade.

Genomförande

Balansräkning

- Balansräkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Granskningen har skett med utgångspunkt i följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost stickprovvis jämförts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och jämförelse med underlag från sidoordnade system har granskning genomförts av att poster värderats och periodiserats i enlighet med god redovisningssed.

Kassaflödesanalys

- Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

- Trelleborgs kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.
- Vi har stickprovvis granskat gjorda koncernelimineringar, justeringar och konsolidering av den kommunala koncernens enheter samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital. Vidare har vi via kommunens redovisningsansvarige inhämtat koncernföretagens revisorers rapportpaket och revisorsyttrande som är nödvändiga för konsolidering av de sammanställda räkenskaperna.

Genomförande

Noter

- Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa i allt väsentligt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Drift- och investeringsredovisning

- Vi har granskat drift- och investeringsredovisningarna och dess följsamhet till LKBR och RKR R 14 Drift- och investeringsredovisning.

01

lakttagelser från granskning av årsbokslut

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

Krav	Bedömning	Kommentar
Aktuellt år ska jämföras med tidigare år och väsentliga förändringar ska kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender.		
Översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplysningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse.		
Upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.		
Upplysningar om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat.		
Upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.		
Utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk uppnått och följts.		

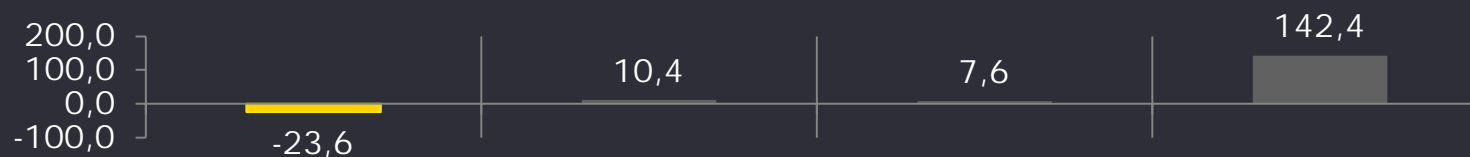
Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

Krav	Bedömning	Kommentar
Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser ska följa ett föreskrivet schema. Standard för kommunal räkenskapsrevision anger att granskningen av balanskravsresultatet utgörs av kontroll av att uppställningen av balanskravsresultatet har skett i enlighet med LKBR 11 kap. 10-11 §§ samt RKR R 15, att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.		
Upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.		
Upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker som och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.		

Övergripande analys 2023

Kommunens totala utfall i jämförelse med budget och föregående år
(mkr)

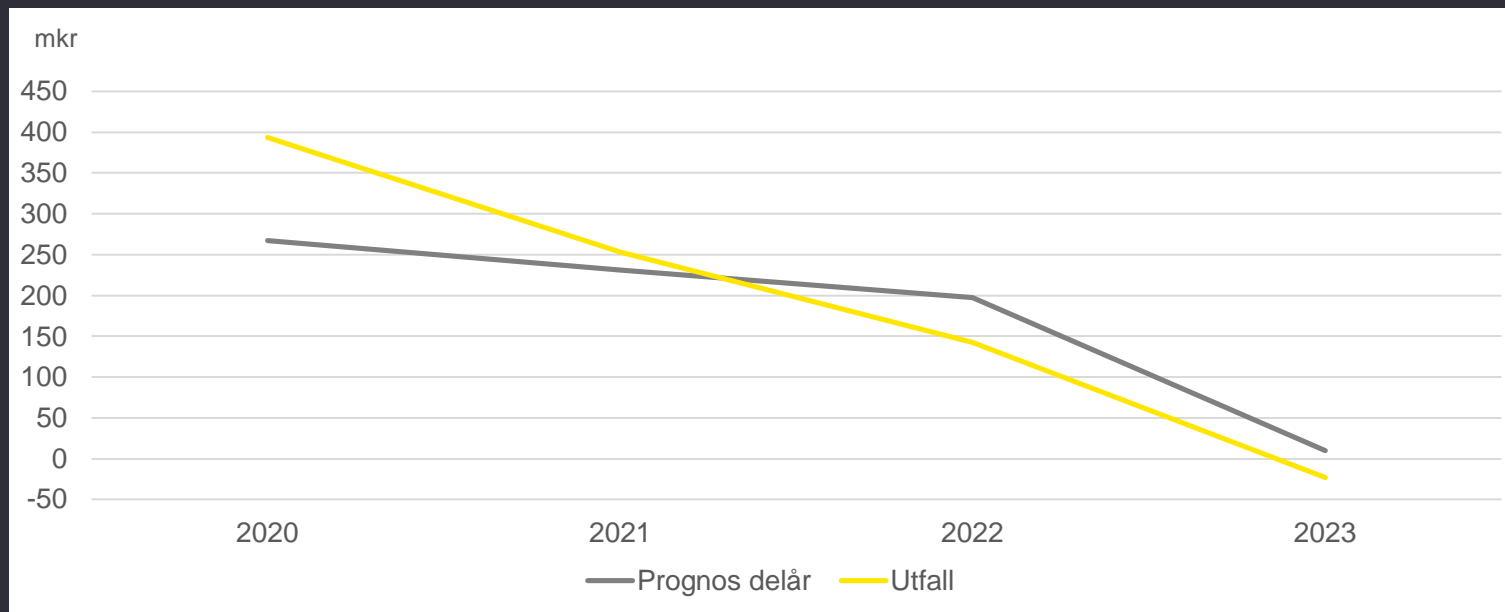
Utfall 2023	Prognos delår 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Finans och kommungemensamt			+54,5 mkr
- varav skatter och generella statsbidrag			+53,2 mkr
- varav högre personalomkostnadspålägg			+32,2 mkr
- varav elstöd			+20,0 mkr
- varav lägre finansiella intäkter/högre finansiella kostnader			-17,2 mkr
- varav kostnad från dotterbolagen för utförda tjänster			-15,2 mkr
- varav övrigt			-18,5 mkr
Nämnderna			-85,7 mkr
Budgetavvikelse			-31,2 mkr

Resultatanalys

(mkr)	Utfall 2023	Utfall 2022
Årets resultat	-23,6	142,4
Reavinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	-0,1	-7,9
Exploateringsresultat	+12,5	-9,1
Utdelning Trelleborgs Rådhus AB	-40,0	-20,9
Orealiserade förluster (+)/ vinster (-) från finansiella instrument	+10,8	+3,3
Stormkostnader Babet	+13,7	-
Vinster (-) / förluster (+) vid försäljning av finansiella instrument	-	+1,1
Nedskrivningar/Utrangeringar (+)/Återföring av nedskrivningar (-)	-	+16,3
Justerat resultat	-26,7	125,2

Avvikelser mellan prognos och utfall

- ▶ Utfallet har varit lägre än prognosen 2022-2023.
- ▶ Utfall jämfört med prognos 2023 avviker med 34,0 mkr.

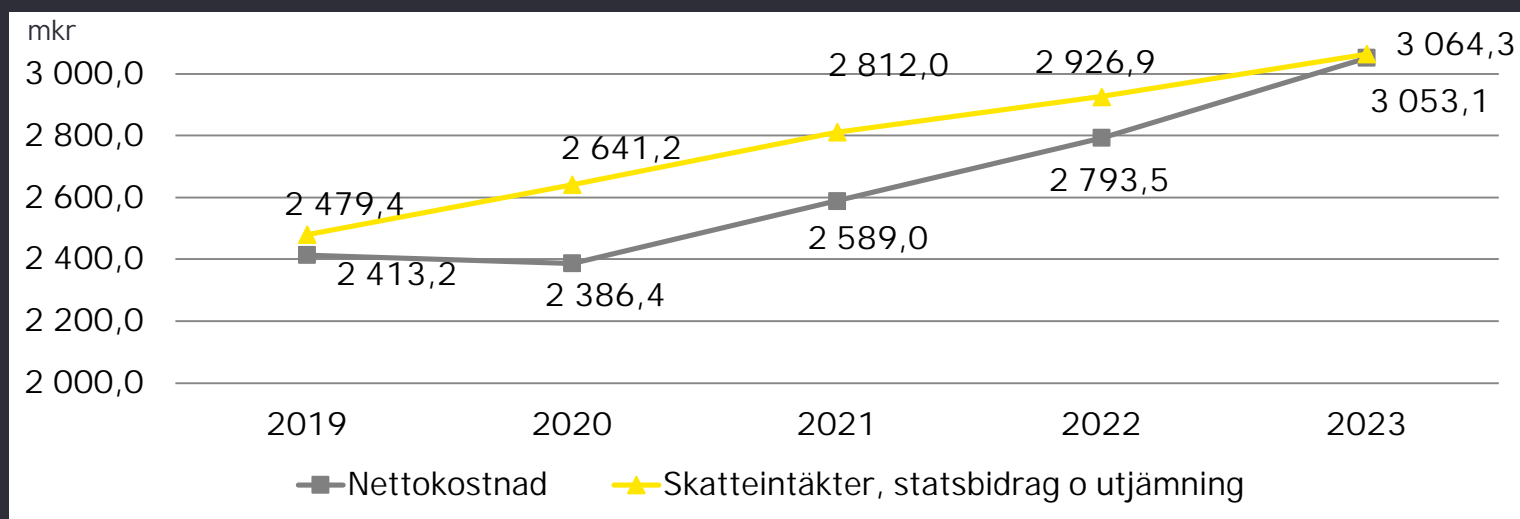
02

Nyckeltalsanalys

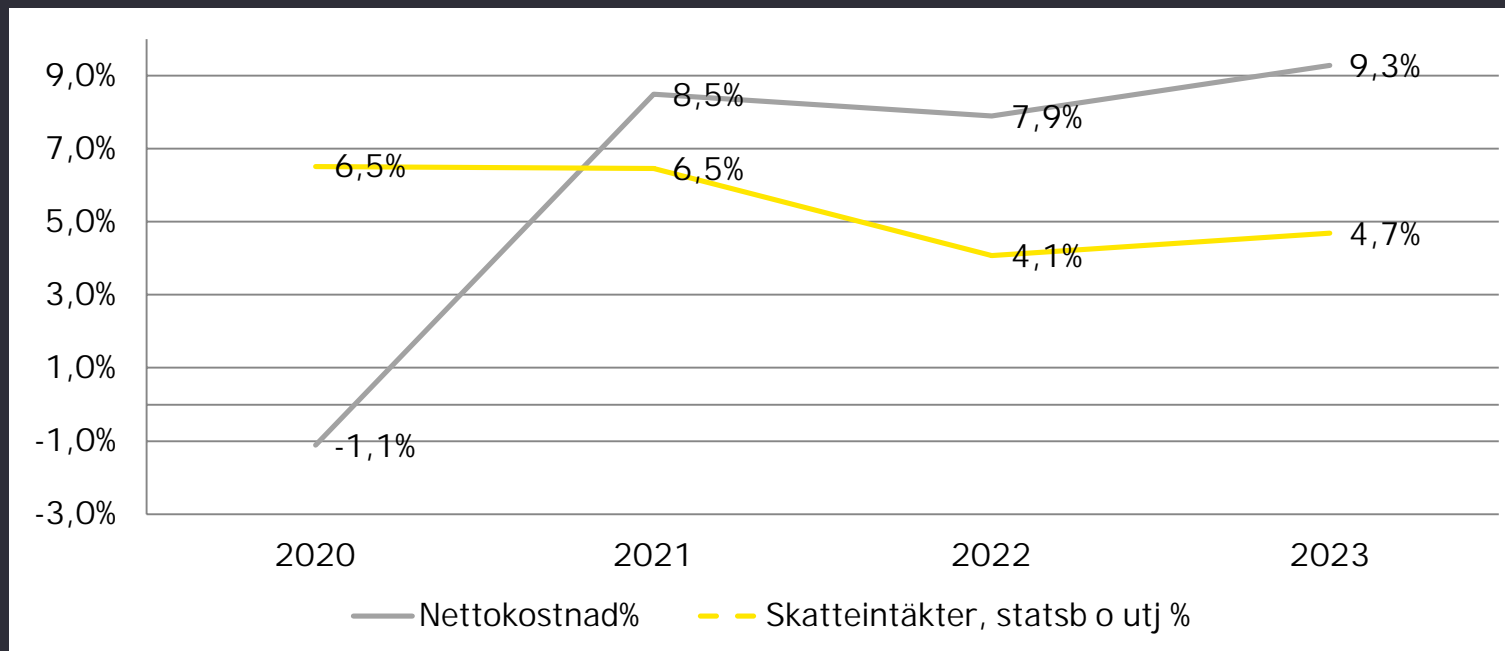

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

- ▶ Skatteintäkter, bidrag och utjämning uppgår till 3 064,3 mkr för 2023, vilket är en ökning med 137,4 mkr (4,7%) jämfört med 2022.
- ▶ Mellan 2019-2023 har skatteintäkter, utjämning och bidrag ökat med 584,9 mkr.
- ▶ Nettokostnader uppgår till 3 053,1 mkr för 2023, vilket är en ökning med 259,6 mkr (9,3%) jämfört med 2022.
- ▶ Mellan 2019-2023 har nettokostnaderna ökat med 639,9 mkr.

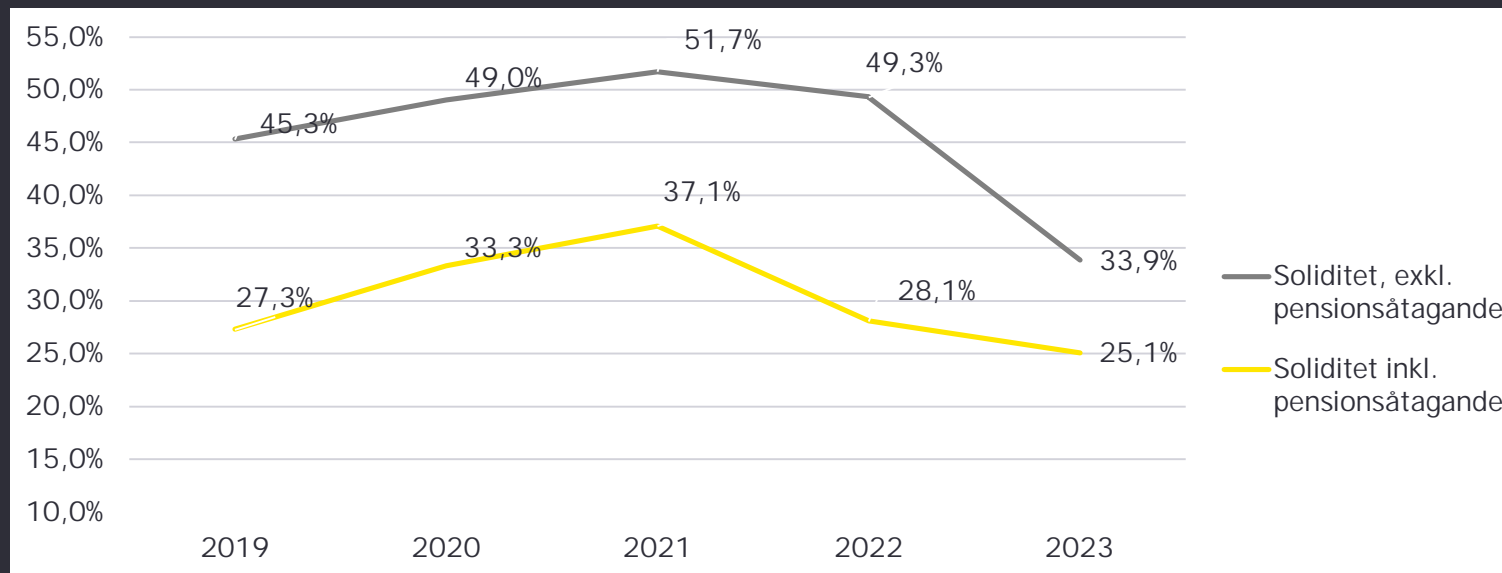
Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

- ▶ Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning mellan 2023 och 2022 uppgår till 4,7% vilket kan jämföras med ökningstakten för verksamhetens nettokostnader om 9,3%. Ökningstakten på nettokostnaderna är bekymrande.
- ▶ Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag uppgår för 2023 till 99,6% (95,4%).

Soliditet

- Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga finansiella utrymme. En hög soliditet skapar ett långsiktigt finansiellt handlingsutrymme.
- Soliditet exkl. pensionsåtagande har minskat från 49,3% (2022) till 40,4% (2023).
- Soliditet inkl. pensionsåtagande har minskat från 28,1% (2021) till 33,1% (2023)
- Soliditeten Trelleborgs kommun understiger genomsnittet i jämförelse med Skånes kommuner.

03

Nämndernas utfall

Nämndernas utfall

Belopp i mkr	Budgetavvikelse (utfall)	Budgetavvikelse (prognos)	Avvikelse
Kommunstyrelse	-5,3	-3,9	-1,4
Exploateringsverksamheten	-20,1	2,8	-22,9
Bildningsnämnd	1,2	0,0	1,2
Teknisk servicenämnd	-14,9	-24,4	9,5
-varav skattefinansierad verksamhet	-14,9	-24,4	9,5
-varav Vatten och avlopp (taxefinansierad)	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnd	0,2	0,0	0,2
Kultur- och fritidsnämnd	1,2	0,5	0,7
Samhällsbyggnadsnämnd	-5,6	-3,6	-2,0
Socialnämnd	-42,6	-20,4	-22,2
Revision	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-0,1	0,0	-0,1
Överförmyndarnämnden	0,3	0,2	0,1
Summa nämnder	-85,7	-48,8	-36,9
Finansförvaltning	47,4	25,8	21,6
Total budgetavvikelse	-38,3	-23,0	-15,3

Nämndernas utfall

Exploateringsverksamheten

- *Exploateringsverksamheten* redovisar ett budgetunderskott på -20,1 mkr. Prognosen i delårsbokslutet visade på en budgetavvikelse på 2,8 mkr. Budgetavvikelsen motsvarar 8,7% av nämndens budget.
- Rådande omvärldsläge har medfört en stor påverkan på exploateringsverksamheten. Inflation, stigande räntor och försämrade möjligheter att sälja fastigheter och nyproducerade lägenheter har fått konsekvensen att färre nya projekt startas upp och majoriteten av de planerade byggstarterna 2023 har majoriteten flyttats fram i tiden.

Nämndernas utfall

- Tekniska servicenämnden – skattefinansierad verksamhet
- *Tekniska servicenämnden – skattefinansierad verksamhet* uppvisar en negativ avvikelse mot budget. Jämfört med budget uppgår den avvikelsen till -14,9 mkr. Prognosen i delårsbokslutet visade på ett budgetunderskott på -24,4 mkr.
- Nämnden anger att verksamheten har drabbats hårt av prisökningarna som i huvudsak beror på ökade el- och energikostnader, höjda externa lokalhyror, samt avsevärt dyrare entreprenadkostnader.
- Nämnden drabbades också av 13,7 miljoner kronor i merkostnader till följd av stormen Babet, men de är exkluderade borttagna från nämndens resultat och hanteras i redovisningen som en jämförelsestörande post.

Nämndernas utfall

- Socialnämnden
- *Socialnämnden* uppvisar en negativ avvikelse mot budget. Jämfört med budget uppgår den avvikelsen för Socialnämnden till -42,6 mkr. Prognosen i delårsbokslutet visade på ett budgetunderskott på -20,4 mkr. Budgetavvikelsen motsvarar -4,2% av nämndens budget.
- Socialnämnden anger att underskottet är kopplat till verksamheterna vård och omsorg samt LSS.
- Underskottet härleds främst till ökade personalkostnader till följd av heltid som norm, timlöner, övertid, sjuklöner, pensioner samt högre löneökningar utifrån Kommunals avtal, men även på grund av ökade externa placeringar och personlig assistans.
- Revisionen noterar att det är en betydande avvikelse mellan prognos i delårsbokslutet och utfallet för helår. Vår rekommendation är att nämnden ser över rutinerna för prognosarbetet för att förbättra träffsäkerheten i prognosen.

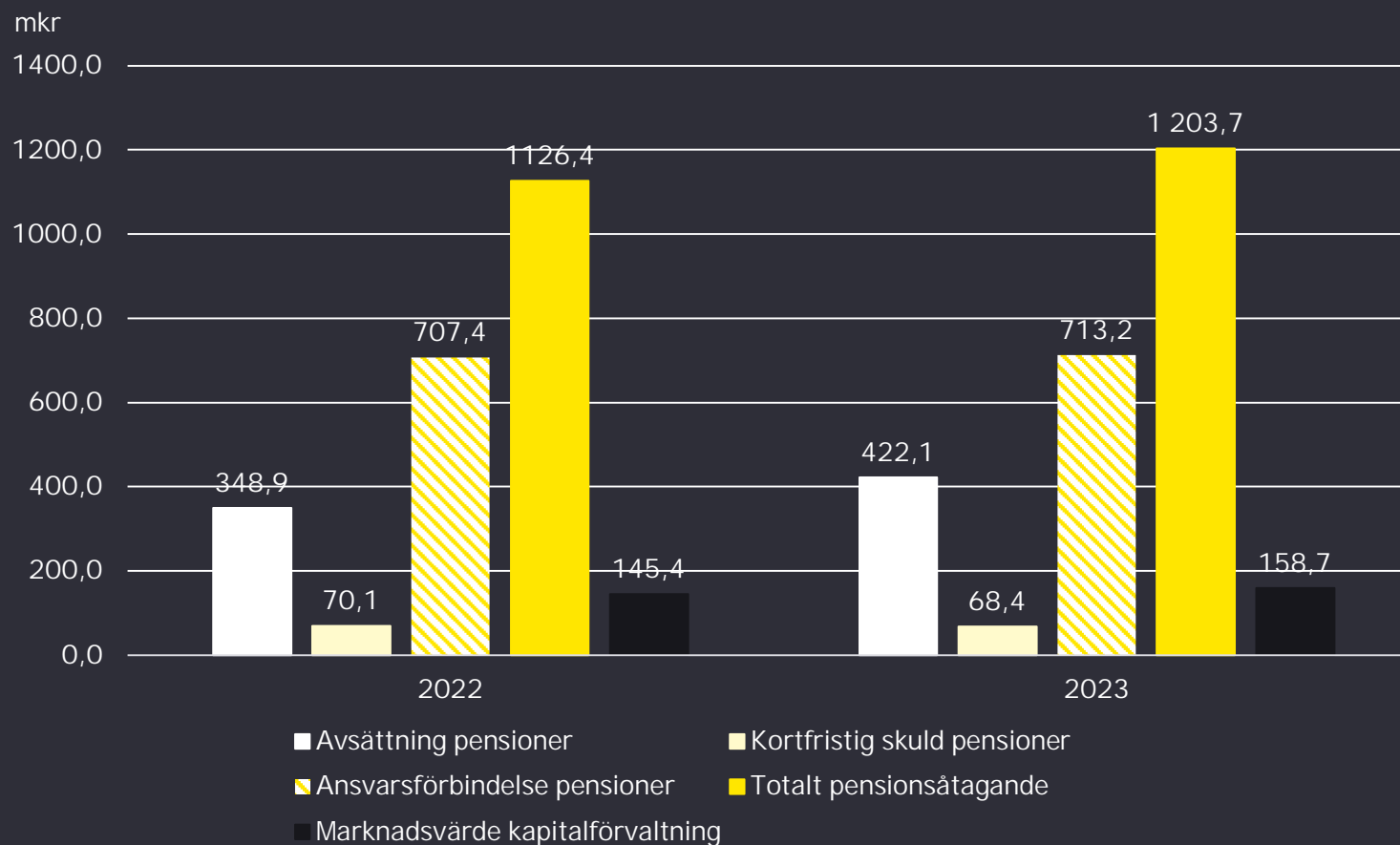

04

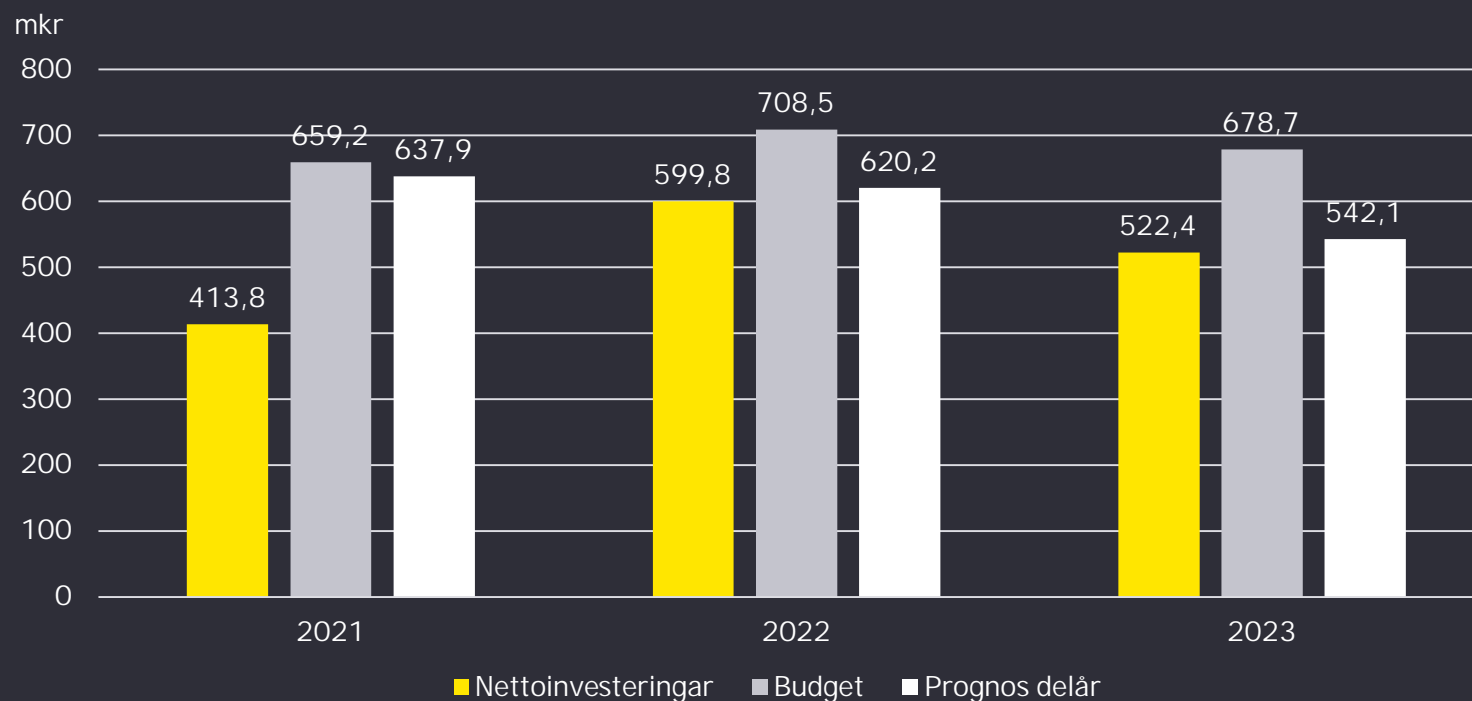
Väsentliga redovisningsfrågor

Pensionsåtagande och kapitalförvaltning

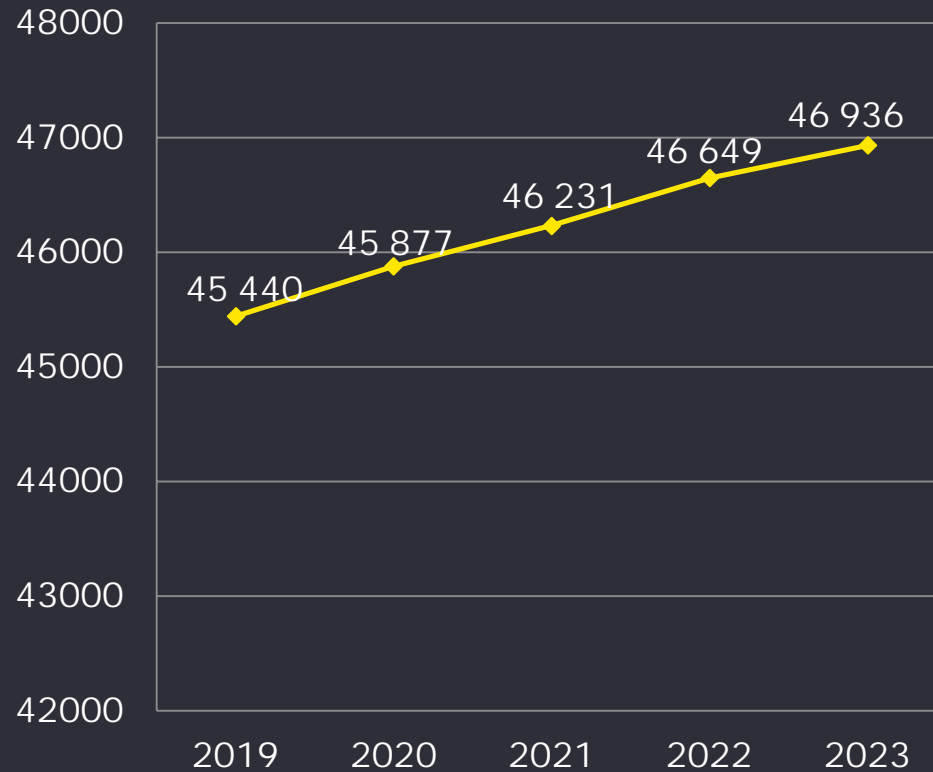
Investeringsverksamheten

- ▶ Investeringsnivån för 2023 motsvarar 76,9% (2022: 84,6%) procent av investeringsbudgeten.
- ▶ Större investeringar avser Allmän platsmark vid exploateringsområdena (101,9 mkr), utökning av kapacitet Smyge reningsverk (57,9 mkr), Ringväg BCT (24,7 mkr), VA ledningsförnyelse (21,3 mkr).
- ▶ Självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar uppgår för 2023 till 26,1% (2022: 40,8%).
- ▶ Under året har kommunen tecknat nya lån på motsvarande 618,7 mkr, varav 417,3 mkr har förmedlats till kommunala bolag.

Strategiska frågor, befolkningsutveckling

- ▶ Trelleborgs kommun har per 2023-12-31 46 936 invånare.
- ▶ Befolkningsutvecklingen för januari-december 2023 uppgår till 287 personer, (+0,6%).

Födelseunderskott	-101
Invandringsöverskott	145
Inrikes flyttningsöverskott	235
Justeringar	8
Summa	287

05

lakttagelser från processgranskning

Iakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har sju processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Bokslut	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kommunen upprättar anvisningar för delårsbokslut/bokslut med tidplan, instruktion, processtöd och ansvariga per kontonivå. ▶ Bedöms i övrigt fungera väl. ▶ Revisionen noterar att kommunen saknar rutin för uppföljning/avstämning av utgående moms. Vår rekommendation är att kommunen upprättar rutiner för regelbundna momsavstämningar för att säkerställa att inte felaktig moms redovisas. ▶ Enligt attestriktlinje så ska respektive nämnd rapportera in beloppsgränser till kommunledningsförvaltningen årligen som en del av attestförteckningen. ▶ I nämndernas attestförteckning framgår ej beloppsgränser.

lakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har sju processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Löneprocess	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Vid avvikelserapportering finns ingen spärr för om den anställda rapporterat för lite eller ingen tid. ▶ Det saknas utanordningslista utifrån vilken ansvarig chef kan flagga om den missat att godkänna löneutbetalningar. ▶ Det saknas en rutin för att förtroendevalda vid dödsfall inte ska fortsätta få arvode. ▶ Det saknas utanordningslista med vilken ansvarig chef ska kunna flagga om den missat att godkänna löneutbetalning.

lakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har sju processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
► Inköpsprocess	<ul style="list-style-type: none"> • Vi noterar att Kommunen inte har tagit fram en processkarta som beskriver vilka system, kontroller som finns avseende inköpsprocessen.

lakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har sju processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Investeringsprocess	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns ingen dokumenterad rutin hur ev. finansiell leasing ska hanteras. • Vi noterar att det finns ett behov av att särredovisa pågående investeringar bland anläggningstillgångar. Vår rekommendation är att kommunen upprättar rutiner för att kunna särredovisa pågående investeringar.
▶ Exploateringsprocess	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har inte noterat något avvikande i vår genomgång

lakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har sju processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Intäktsredovisningsprocesser	<ul style="list-style-type: none"> • Inget att kommentera.
▶ Väsentliga IT-system	▶ Det har under året funnits en differens mellan lönesystemet, Heroma, och affärs-/ekonomisystemet, Raindance. Vid delåret (2023-08-31) var denna differens 9,6 mnkr (4,7 mnkr vid årsbokslut 2022). Felet har åtgärdats under hösten 2023.

06

Övriga iakttagelser

Övriga kommentarer

Redovisningsfrågor bokslut

Finansiell leasing

- Revisionen har noterat att kommunen redovisar inte någon finansiell leasing i bokslutet för 2023. Kommunen har påbörjat kartläggningen av hyreskontrakt, men är inte klar ännu. Vår bedömning är att det kan finnas hyresavtal som ska klassificeras som finansiella leasingavtal.

07

Bedömning

Sammanfattande bedömning

- Den finansiella redovisningen i allt väsentligt har tagits fram i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och kommunens centrala riktlinjer
- Räkenenskaperna och kommunens årsredovisning ger, med reservation för kommunens hantering av leasing, en rättvisande bild av 2023 års resultat och ställning per 2023-12-31
- Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.
- Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Daniel Lantz

Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

daniel.lantz@se.ey.com
070-324 96 51

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

